საქართველოს კომუნისტური პარტია (ბოლშევიკების.)

კომუნისტი

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ფასი 10 მან.

ფაზათი, 13 ნოემბერი 1920 წ.

რედაქცია. და კანტორა მოთავსებულია ბასკეციის ქ. № 3 მეორე სართულში. თვიური ხელის მოწერთათვის გაზეთი ღირს 200 მან.

№ 93 ყოველდღიური ორგანო საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური და თბილისის კომიტეტებისა. № 93

აჭარის საკითხის გამო

დღეს, როცა თავდება ქართველ მენშევიკების პოლიტიკური ბატონობის მესამე წელიწადი, ყველასათვის ადვილი დასანახია, რომ მათი პროგრამა-მინიმუმიდან სინამდვილეში ხორცლად მოგონება დარჩა. თვით ჩვეულებრივი მუხლები ყოველ ბურჟუაზიულ-დემოკრატიულ პროგრამის მათ უარჰყვეს და შორს გადისროლეს, პატრიოტულმა ენბილმა ლრეენამ საბოლოოთ დაფარა მათ საქმიანობაში. ერთადერთ მოყალეობა დემოკრატიისა. მრავალი მომრუშე შვილი დაუბრუნდა სამშობლოს კერას, შეინანია ახალგაზრდობის ყველა ცოდვები, სოციალისტური და ინტერნაციონალისტური გატაცებები, და იქცა ისეთ პატრიოტად, რომ მოხუცი მამები ძლოლოდ გაკვირვებას ეძლევიან და კიდევ უფრო ეჭეშებენ.

რა უყვეს მათ ლიდერ პრინციპს ხალხია თვითგამორკვევისას? ეს რევოლიუციური საშუალება მათ აამუშავეს ისეთი მიზნებისათვის, რომლებსაც საერთო არაფერი აქვთ რევოლიუციასთან. საქართველოს განაპირა კუთხეების აჯანყებებმა არა ერთხელ მოგონეს მენშევიკებს ამ გათელილი პრინციპის სიცხოველე და აუცილებელი საჭიროება მისი აღდგენის მთელი მისი სისრულით. მაგრამ ცხოვრების ეს მოთხოვნილება მათ ყურს, ალ მოხვდა. ძლოლოდ საფრთხის წინაშე მათ გასცეს დაპირება — განაპირა მხარეები ავტონომიას მიიღებენო — მხოლოდ სიტყვიერათ დაპირდენ იმეს ბრძოლას, რაც დიდი ხანია განხორციელებული იყო თვით ავსტრიის მონარქიაში. მხოლოდ სიტყვიერი დეკლარაციის უნარი გამოიჩინეს, ვინაიდან ფაქტიურად ავტონომიის განხორციელება მათ გადადვეს იმ შორეულ დრომდის, როცა ცხოვრებაში გატარებულ იქნება მათ მიერ გამომუშავებული „კონსტიტუცია. მანამდის კი დღიურ წესრიგში დაისვა უსაზღვრო რეპრესიების და განსაკუთრებული კომისრების სისტემა. ყველასათვის აშკარაა დღეს ასეთი პოლიტიკის შედეგები. გადახედეთ საქართველოს განაპირა კუთხეებს — ოსეთს, ახალციხის რაიონს, თვით „ავტონომიურ“ აფხაზეთს. მისი — უკაცრავი მოხსენებაა კომისარიატით — და ადვილად დაიფასებთ იმ ახსნა-განმარტებას, რომლითაც მიუდგენ ქართველი მენშევიკები ავტონომიის ცნებას.

ეჯანასკნელ თვეებში მენშევიკების მზრუნველობის საგანთ იქცა აჭარა, ინგლისის ჯარების მიერ მიტოვებული. ჩვენ შევდიგარო ბათომის ოლქში და მიგვაქვს მთელი სიუნჯე დემოკრატიის სიკეთისა ოლქში შესვლისას; ჩვენ დავიწყებს ვაძლევთ ძველ ანგარიშებს და არავინ ზერს არ ვიძიებთო.

დემოკრატიზმის კეთილისმყოფელ მაბარობლათ გაიგზავნა ბ. ჩხიკვიშვილი და მასთან ერთად სისხლის სამართლის მიდიციის უფროსი. სრულიად არ გვაინტერესებდა ჩვენ, როგორც პირველის, ასე მეორეს პირობნება, მაგრამ ჩვენ მაინც ვსწერდით მაშინ, რომ ასეთი ტიპები მერ გაახარებდენ იქ დემოკრატიზმს, მით უფრო, რომ ასეთი ყვავილის სუნი თვით საქართველოშიაც არ ტრიალებს. ისტერიკული იდიოტიზმი ხელიხელ ჩაკიდებული ძველი პოლიციელის აღვირხსნილობასთან საქართველოს „უმცროს შვილს“ დევ ჯიუტობს და ითხოვენ საქართველოს დემოკრატიზ, რომ ქიმალფაშის ქიდალდი ჯერ ედევ ალ არის გაშლილი, რომ საქართველოს მთავრობას და მმართველ პარტიას ალიანსი ქართა ბოლოთ ბერძნულმა ბრბემ ალატეხნა. მაგრამ გაიკეთეს ერთ დამაკმაყოფილებელ განცხადება:

აქ „ერთობას“ ეროყვეს „კომუნისტის“ განცხადება, რომ მოთხოვნილება, რათა „ქემალმა იცნოს საქართველოს სუგერენული უფლება მთელ ტერიტორიაზე ისე, როგორც ეს განხორციელებულია ბოლშევიკთან ხელშეკრულობაში — სრულიათ სამართლიანი. და „თუ ქემალმა არ სცნო ეს ხელშეკრულება, მას საქმე ექნება არა საქართველოსთან, არამედ „პროლეტარულ რუსეთთან“. ეს განცხადება მოსწონს „ერთობას“, მაგრამ ეკვი ეპარება სხვის პატიოსნებაში:

„პატიოსანი ალიის თვალში „სიტყვა ავალებს“ ახლა მოთავალი დაგვანახვებს, რამდენათ არის პასუხის მგებელი ორგანოს ნაბიჯი „Коммунист-ის“ ეს განცხადება, ეს სიტყვები რამდენათ იქნება განაღდებული და საჭიროებისამებრ საქმეთ ქცეული“.

ადვილი საქმეა სხვის პატიოსნებაზე ლაპარაკი, მარა უფიგო არ იქნება „ერთობამ“ და „ბორბამ“ თავის პატიოსნებას მაშინ, მაინც ვადახედონ, როცა ამბავზე დაინებეთ მოუთმენს მთა ალიანსი. რა ლირსებაა „ერთობის“ პატიოსნება თუნდ ამ შემთხვევაში, როდესაც „კომუნისტიდან“ მოყვანილ ამონაწერს სწორეთ იმ ალიანს-სწყვეტს, სადაც ლაპარაკია ეზეზე, რომ „ერთობა-ბორბა“-სთვისაც ხდებულებულია მათ მიერ მიცემული სიტყვა და ხელმოწერილი საბუთი. მოვიყვანოთ ეს ადგილი:

„მაგრამ... ბატონო ბორბისტებო, როდესაც თქვენ ქემალიდან მოითხოვთ მოსკოვთან დადებულ ხელშეკრულობის სავსებით ცნობას, ნუ თუ არა ფიქრობთ, რომ პირველ ყოვლისა თითონ თქვენ, როგორც მეტის მეტათ დაინტერესებული მხარე, ვალდებული იყავით შეგესრულებინათ თქვენ მიერვე მოწყობილი ხელშეკრულობის მუხლები. ან იქნება გოტენტოტური ხნეობა თქვენ „ზნეობაა?“

სხვის პატიოსნებაზე მოჭიკჭიკე „ერთობას“ არაფერათ ეკაშნიკა ჩვენი რუსული გაზეთის ეს ადგილი და სიტყვის ბანზე აგდებით გაათავა საქმე. მაგრამ საკითხის ყოველმხრივათ გამოსარკვევათ ჩვენ უფრო ნათლათ გვინდა დავანახოთ მკითხველს, როგორ პირიანათ ასრულებს „ერთობა“ და მისი პარტია თავის სიტყვას.

* * *

ვინ არის უპირველეს. ჩვენი რუსული გაზეთის გუშინდელი ნომერი ეხება ეროვნულ საკითხს და ცხადყოფს მათ მიერ ხელმოწერილ ხელშეკრულობის, რომელ მუხლებს არ ასრულებენ „ერთობა“ და მისი პარტია:

„პირველ ყოვლისა გულახდილათ სთქვით, თითონ თქვენ ეა ასრულებთ თქვენ მიერვე ხელმოწერილ და დასტურებულ ხელშეკრულობებს.

ეკვსი თვეა, რაც თქვენ საზღვარ ხელშეკრულობა დასდეთ მოსკოვთან. მერე შეასრულეთ კი ამ ხელშეკრულობის მუხლები?

ვეკითხებით, რა იქნა საქართველოს კომუნისტური პარტიის ლეგალიზაცია?

ოქვენ ხომ ჩვენზე უკეთ იცით, რამდენათ რეგვნული და უნიადაგო განსაკუთრებული რაზმის მიერ გამომცხვარი ყველა ეს ბრალდებანი წესისებრ აჯანყების მომზადებისა, იარაღის შეძენისა და სხ.

თვით მთავრობის თავმჯდომარეც ხომ გულახდილათ განაცხადა ჩვენს დელეგაციასთან ოფიციალურად საუბრის დროს, რომ ჩვენი პარტიის წევრების ოლქიდან, ამ ოლქის ბოლოტმოქმედი ძალა, არამედ მოსკოვის სამშვიდობო პოლიტიკისადმი უნდობლობით.

ვეკითხებით, შეასრულეთ თქვენ ხელშეკრულობის ის მუხლი, რომელიც გიკრძალავთ ოლიმე სახით დახმარება გაუწიოთ რუსეთის პროლეტარიატის მტრებს?

განა არ უგზავნიხართ თქვენ ბარონ ვრანგელს ის ნავთს, რომელზედაც ახლა ასე ხმამაღლა ყვირით?

ერთხელ კიდევ გაძლევთ წინადადებას: გამოაქვეყნოთ ის ცნობები, რომლებიც ვითომდა მოგებეებათ და რომლებიც ვითომ უჩქვოთ ხდიან ჩვენი პარტიის არალეგალური მუშაობას; მაშინ ჩვენც გამოვაქვეყნებთ ზოგიერთ რამეს ვრანგელის ნავთისა და „შეფარებულ“ კაბალების შესახებ.

ეკვს გარეშეა, რაც უფრო ცხადათ არის ეს კითხვები დასმული, მით უფრო დაებმის ენა „პასუხის მგებელ ორგანოს“ — „ერთობა — ბორბას“.

ინტერნაციონალის გარშემო

აბს. ზინოვიევის-ძმობისა ორგანო ამხანაგებისადმი

კომუნისტურ ინტერნაციონალის თავმჯდომარემ, ამხ. ზინოვიევმა, შემდეგი ბოროდებით მიმართა ხაფრანგეთის ყველა მშრომელებს:

„ჩემი საზღვარ გარეთ ყოფნამ გამოხაშვალება მეძლეა მიგმართოთ ჩვენ ფრანგ ამხანაგებს. მეგზეგი სიტყვებით:

ჩვენს ფრანგ ამხანაგებს!

გერმანიის დამოუკიდებლობის მბრძოლ რევოლიუციას ძიდების, შემდეგ მესამე ინტერნაციონალი მოეთმენლად ელოდის გადაწყვეტილებას, რომელიც იქნება ქალებული საფრანგეთის სოციალისტებს მომავალ კონგრესზე. საკუთრივ საფრანგეთშიც მოიპოვება ისეთი ხალხი, რომელნიც მოითხოვენ მხოლოდ ორგანიზაციულ, ხშირად კი სულ უმნიშვნელო კითხვების გადაჭრას, მნიშვნელოვან პრინციპიალურ პრობლემების მაგიერ. გერმანიაში შემარჯვენე დამოუკიდებლებმა ამ ბრძოლ ბრალდებით მიმართა ხაფრანგეთის ყველა მშრომელებს:

„ჩვენ ამ ბრალდებას „ კომუნისტის“ განცხადება, რომ მოთხოვნილება, რათა „ქემალმა იცნოს საქართველოს სუგერენული უფლება მთელ ტერიტორიაზე ისე, როგორც ეს განხორციელებულია ბოლშევიკთან ხელშეკრულობაში — სრულიათ სამართლიანი. და „თუ ქემალმა არ სცნო ეს ხელშეკრულება, მას საქმე ექნება არა საქართველოსთან, არამედ „პროლეტარულ რუსეთთან“. ეს განცხადება მოსწონს „ერთობას“, მაგრამ ეკვი ეპარება სხვის პატიოსნებაში:

„პატიოსანი ალიის თვალში „სიტყვა ავალებს“ ახლა მოთავალი დაგვანახვებს, რამდენათ არის პასუხის მგებელი ორგანოს ნაბიჯი „Коммунист-ის“ ეს განცხადება, ეს სიტყვები რამდენათ იქნება განაღდებული და საჭიროებისამებრ საქმეთ ქცეული“.

ადვილი საქმეა სხვის პატიოსნებაზე ლაპარაკი, მარა უფიგო არ იქნება „ერთობამ“ და „ბორბამ“ თავის პატიოსნებას მაშინ, მაინც ვადახედონ, როცა ამაზე დაინებეთ მოუთმენს მთა ალიანს. რა ლირსებაა „ერთობის“ პატიოსნება თუნდ ამ შემთხვევაში, როდესაც „კომუნისტიდან“ მოყვანილ ამონაწერს სწორეთ იმ ალიანს-სწყვეტს, სადაც ლაპარაკია ეზეზე, რომ „ერთობა-ბორბა“-სთვისაც ხდებულებულია მათ მიერ მიცემული სიტყვა და ხელმოწერილი საბუთი. მოვიყვანოთ ეს ადგილი:

„მაგრამ... ბატონო ბორბისტებო, როდესაც თქვენ ქემალიდან მოითხოვთ მოსკოვთან დადებულ ხელშეკრულობის სავსებით ცნობას, ნუ თუ არა ფიქრობთ, რომ პირველ ყოვლისა თითონ თქვენ, როგორც მეტის მეტათ დაინტერესებული მხარე, ვალდებული იყავით შეგესრულებინათ თქვენ მიერვე მოწყობილი ხელშეკრულობის მუხლები. ან იქნება გოტენტოტური ხნეობა თქვენ „ზნეობაა?“

სხვის პატიოსნებაზე მოჭიკჭიკე „ერთობას“ არაფერათ ეკაშნიკა ჩვენი რუსული გაზეთის ეს ადგილი და სიტყვის ბანზე აგდებით გაათავა საქმე. მაგრამ საკითხის ყოველმხრივათ გამოსარკვევათ ჩვენ უფრო ნათლათ გვინდა დავანახოთ მკითხველს, როგორ პირიანათ ასრულებს „ერთობა“ და მისი პარტია თავის სიტყვას.

* * *

ვინ არის უპირველეს. ჩვენი რუსული გაზეთის გუშინდელი ნომერი ეხება ეროვნულ საკითხს და ცხადყოფს მათ მიერ ხელმოწერილ ხელშეკრულობის, რომელ მუხლებს არ ასრულებენ „ერთობა“ და მისი პარტია:

„პირველ ყოვლისა გულახდილათ სთქვით, თითონ თქვენ ეა ასრულებთ თქვენ მიერვე ხელმოწერილ და დასტურებულ ხელშეკრულობებს.

ეკვსი თვეა, რაც თქვენ საზღვარ ხელშეკრულობა დასდეთ მოსკოვთან. მერე შეასრულეთ კი ამ ხელშეკრულობის მუხლები?

ვეკითხებით, რა იქნა საქართველოს კომუნისტური პარტიის ლეგალიზაცია?

ოქვენ ხომ ჩვენზე უკეთ იცით, რამდენათ რეგვნული და უნიადაგო განსაკუთრებული რაზმის მიერ გამომცხვარი ყველა ეს ბრალდებანი წესისებრ აჯანყების მომზადებისა, იარაღის შეძენისა და სხ.

თვით მთავრობის თავმჯდომარეც ხომ გულახდილათ განაცხადა ჩვენს დელეგაციასთან ოფიციალურ საუბრის დროს, რომ ჩვენი პარტიის წევრების ოლქიდან, ამ ოლქის ბოლოტმოქმედი ძალა, არამედ მოსკოვის სამშვიდობო პოლიტიკისადმი უნდობლობით.

ვეკითხებით, შეასრულეთ თქვენ ხელშეკრულობის ის მუხლი, რომელიც გიკრძალავთ ოლიმე სახით დახმარება გაუწიოთ რუსეთის პროლეტარიატის მტრებს?

განა არ უგზავნიხართ თქვენ ბარონ ვრანგელს ის ნავთს, რომელზედაც ახლა ასე ხმამაღლა ყვირით?

ერთხელ კიდევ გაძლევთ წინადადებას: გამოაქვეყნოთ ის ცნობები, რომლებიც ვითომდა მოგებეებათ და რომლებიც ვითომ უჩქვოთ ხდიან ჩვენი პარტიის არალეგალური მუშაობას; მაშინ ჩვენც გამოვაქვეყნებთ ზოგიერთ რამეს ვრანგელის ნავთისა და „შეფარებულ“ კაბალების შესახებ.

ეკვს გარეშეა, რაც უფრო ცხადათ არის ეს კითხვები დასმული, მით უფრო დაებმის ენა „პასუხის მგებელ ორგანოს“ — „ერთობა — ბორბას“.

ადგილობრივი პრესა

პატიოსანი სიტყვის ხალხი.

„ერთობას“ უკისრია მისი ტყუპის „ბორბას“ ბრალობა. საქმე ეხება „ბორბას“ ნაწერს, მაგრამ „ბორბა“ სდუმს; ხოლო „ერთობა“ მეტყველობს:

„რუსული „კომუნისტი“ მაინც კიდევ ჯიუტობს და ითხოვს საქართველოს დემოკრატიზ, რომ ქემალფაშის ქიდალდი ჯერ ედევ ალ არის გაშლილი, რომ საქართველოს მთავრობას და მმართველ პარტიას ალიანსი ქართა ბოლოთ ბერძნულმა ბრბემ ალატეხნა. მაგრამ გაიკეთეს ერთ დამაკმაყოფილებელ განცხადება:

აქ „ერთობას“ ეროყვეს „კომუნისტის“ განცხადება, რომ მოთხოვნილება, რათა „ქემალმა იცნოს საქართველოს სუგერენული უფლება მთელ ტერიტორიაზე ისე, როგორც ეს განხორციელებულია ბოლშევიკთან ხელშეკრულობაში — სრულიათ სამართლიანი. და „თუ ქემალმა არ სცნო ეს ხელშეკრულება, მას საქმე ექნება არა საქართველოსთან, არამედ „პროლეტარულ რუსეთთან“. ეს განცხადება მოსწონს „ერთობას“, მაგრამ ეკვი ეპარება სხვის პატიოსნებაში:

„პატიოსანი ალიის თვალში „სიტყვა ავალებს“ ახლა მოთავალი დაგვანახვებს, რამდენათ არის პასუხის მგებელი ორგანოს ნაბიჯი „Коммунист-ის“ ეს განცხადება, ეს სიტყვები რამდენათ იქნება განაღდებული და საჭიროებისამებრ საქმეთ ქცეული“.

ადვილი საქმეა სხვის პატიოსნებაზე ლაპარაკი, მარა უფიგო არ იქნება „ერთობამ“ და „ბორბამ“ თავის პატიოსნებას მაშინ, მაინც ვადახედონ, როცა ამაზე დაინებეთ მოუთმენს მთა ალიანს. რა ლირსებაა „ერთობის“ პატიოსნება თუნდ ამ შემთხვევაში, როდესაც „კომუნისტიდან“ მოყვანილ ამონაწერს სწორეთ იმ ალიანს-სწყვეტს, სადაც ლაპარაკია ეზეზე, რომ „ერთობა-ბორბა“-სთვისაც ხდებულებულია მათ მიერ მიცემული სიტყვა და ხელმოწერილი საბუთი. მოვიყვანოთ ეს ადგილი:

„მაგრამ... ბატონო ბორბისტებო, როდესაც თქვენ ქემალიდან მოითხოვთ მოსკოვთან დადებულ ხელშეკრულობის სავსებით ცნობას, ნუ თუ არა ფიქრობთ, რომ პირველ ყოვლისა თითონ თქვენ, როგორც მეტის მეტათ დაინტერესებული მხარე, ვალდებული იყავით შეგესრულებინათ თქვენ მიერვე მოწყობილი ხელშეკრულობის მუხლები. ან იქნება გოტენტოტური ხნეობა თქვენ „ზნეობაა?“

სხვის პატიოსნებაზე მოჭიკჭიკე „ერთობას“ არაფერათ ეკაშნიკა ჩვენი რუსული გაზეთის ეს ადგილი და სიტყვის ბანზე აგდებით გაათავა საქმე. მაგრამ საკითხის ყოველმხრივათ გამოსარკვევათ ჩვენ უფრო ნათლათ გვინდა დავანახოთ მკითხველს, როგორ პირიანათ ასრულებს „ერთობა“ და მისი პარტია თავის სიტყვას.

* * *

ვინ არის უპირველეს. ჩვენი რუსული გაზეთის გუშინდელი ნომერი ეხება ეროვნულ საკითხს და ცხადყოფს მათ მიერ ხელმოწერილ ხელშეკრულობის, რომელ მუხლებს არ ასრულებენ „ერთობა“ და მისი პარტია:

„პირველ ყოვლისა გულახდილათ სთქვით, თითონ თქვენ ეა ასრულებთ თქვენ მიერვე ხელმოწერილ და დასტურებულ ხელშეკრულობებს.

ეკვსი თვეა, რაც თქვენ საზღვარ ხელშეკრულობა დასდეთ მოსკოვთან. მერე შეასრულეთ კი ამ ხელშეკრულობის მუხლები?

ვეკითხებით, რა იქნა საქართველოს კომუნისტური პარტიის ლეგალიზაცია?

ოქვენ ხომ ჩვენზე უკეთ იცით, რამდენათ რეგვნული და უნიადაგო განსაკუთრებული რაზმის მიერ გამომცხვარი ყველა ეს ბრალდებანი წესისებრ აჯანყების მომზადებისა, იარაღის შეძენისა და სხ.

თვით მთავრობის თავმჯდომარეც ხომ გულახდილათ განაცხადა ჩვენს დელეგაციასთან ოფიციალურ საუბრის დროს, რომ ჩვენი პარტიის წევრების ოლქიდან, ამ ოლქის ბოლოტმოქმედი ძალა, არამედ მოსკოვის სამშვიდობო პოლიტიკისადმი უნდობლობით.

ვეკითხებით, შეასრულეთ თქვენ ხელშეკრულობის ის მუხლი, რომელიც გიკრძალავთ ოლიმე სახით დახმარება გაუწიოთ რუსეთის პროლეტარიატის მტრებს?

განა არ უგზავნიხართ თქვენ ბარონ ვრანგელს ის ნავთს, რომელზედაც ახლა ასე ხმამაღლა ყვირით?

ერთხელ კიდევ გაძლევთ წინადადებას: გამოაქვეყნოთ ის ცნობები, რომლებიც ვითომდა მოგებეებათ და რომლებიც ვითომ უჩქვოთ ხდიან ჩვენი პარტიის არალეგალური მუშაობას; მაშინ ჩვენც გამოვაქვეყნებთ ზოგიერთ რამეს ვრანგელის ნავთისა და „შეფარებულ“ კაბალების შესახებ.

ეკვს გარეშეა, რაც უფრო ცხადათ არის ეს კითხვები დასმული, მით უფრო დაებმის ენა „პასუხის მგებელ ორგანოს“ — „ერთობა — ბორბას“.

ჩაგრულ მასსების ხსნა „ცნობილ დემოკრატიაში“ კი არაა, არამედ პროლეტარიატის დიქტატურაში.

მოკლეთ რომ ვთქვათ, მესამე ინტერნაციონალის დიადმა იდეამ დაიმორჩილა ევროპის ეროვნული ძალა. ეროვნული ბურჟუაზიანი ლაპარაკობენ, რომ თანაუგრძნობენ მესამე ინტერნაციონალს. ისინი ვერ ბედავენ ეთხრან მუშებს, რომ წინააღმდეგნი არიან პროლეტარიატის დიქტატურისა და მსოფლიო რევოლიუციის.

საყოველთაო საარჩევნო უფლება თანდათანობითი შემთანხმებული აღმაშენებლობაა დემოკრატიულ რესპუბლიკაში — ნელი ნაბიჯით დაშვიდებული, ფრთხილი მიკიბ-მოკიბით.

შემთანხმებლებმა იციან, რომ თუ მათ დაიწყეს ჩვენთან კამათი საჯარო კრებებზე, თუ მათ გაუმხილეს მუშებს თავისი ბურჟუაზიული და ნახევარ ბურჟუაზიული შეხედულებანი, მუშები ჩაძოცილდებიან მათ. შემთანხმებლებს უნდათ რამეფრად დარჩენ მუშათა მოძრაობაში. მათ სურთ იქონიონ კავშირი მუშებთან, რათა იქონიონ მუშებზე გავლენა. კომუნისტურ ინტერნაციონალის მეორე მსოფლიო ყრილობაზე მოსკოვში მე მომიხდა მომეყვანა ციტატა იტალიის სოციალ-გამცემლების ცნობილ ბელადის, ტურატის სიტყვიდან, რომელიც ეს იტალიის და მსოფლიოს გამცემლების მეთაური ლაპარაკობს: „მე არ გაბოვდევარ იტალიას სოციალისტურ პარტიიდან, იმიტომ, რომ ეს იქნება ჩემი ინტერესების წინააღმდეგ. მიმართული სანამ მე ვარ ჩემ პარტიაში მე შემიძლია, როგორც პარტიის წევრს ჩემი შეხედულებანი დავიცვა ფართო მასებში“.

ახლა, როდესაც მთელი ქვეყნის მოწინავე მუშები გატაცებულნი არიან კომუნისტურ ინტერნაციონალით და ძველი პარტიები ინარჩუნებენ სუსტ ორგანიზაციულ აპარატს, იქმნება ახალი პირობები, რომელსაც ჩვენ ვამჩნევთ მთელ ევროპაში. — ცნობილი ოპორტიუნისტები, შემთანხმებელნი და კომუნიზმის მოწინააღმდეგენი აცხადებენ, რომ პრინციპიალურად მათ არაფერი არა აქვთ საწინააღმდეგო მესამე ინტერნაციონალთან, მაგრამ მოითხოვენ რათა ქონდეს მათ პარტიას ცოტათი მეტი ავტონომია და მოითხოვენ ოცდა ერთ პირობიდან რამოდენიმეს შეცვლას.

ასეთია გერმანიაში ცნობილი ოენეგატი გილფერდინგი, ასეთები არიან წვრილ-ბურჟუაზიული რეფორმისტები, როგორც კრისპინი და დიტმანი, რომლებიც იფიცებიან, რომ „პრინციპში“ თანაუგრძნობენ მესამე ინტერნაციონალს, მაგრამ მოითხოვენ მხოლოდ რამოდენიმე პირობის შეცვლას „ოცდაერთიდან“. ამერიკაში ასეთია ცნობილი შემთანხმებელი მორიცი ხილკვიტი, რომელიც ნაძდვილად სულით და გულით მეორე ინტერნაციონალთანაა. ამასთან ერთად ეს „პრინციპაში“ იცავს მესამე ინტერნაციონალს და მოითხოვს თავის პარტიისათვის ავტონომიას. ინგლისშიც ასეთი სეპარატისტი: ეს ჩვენ ვამჩნევთ ამას საფრანგეთშიაც. ბისსარიკმე, თუ არ ცდებიან, სთქვა: „ეროვნული დიპლომატი პრინციპიალურად ცნობს ყოველივეს იმას, რასაც ბრალეტიკაში ებრძვის“. სოციალიზმის ბევრი დიპლომატები მიეგებიან ამას ამ მცნებას. ისინი ცნობენ პრინციპიალურად მესამე ინტერნაციონალს, რომ ავნონ ამას თავის რეალურ ცხოვრებაში. ბორბის გაზეთი „ლე პეპლერ“ ითხოვს თავის ყველა სტატიებში ამ ბეთრეს შემთანხმებლობის

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გმირები ვერ ბედავენ უთხრან აშკარად მუშებს, რომ ესენი მესამე ინტერნაციონალის წინააღმდეგნი არიან. ისინი იფიცებიან, რომ ძომბრეები არიან მესამე ინტერნაციონალის, არ მოითხოვენ კომუნისტურ ინტერნაციონალის მეორე ყრილობის დებულებების „შეცვლას“. რა განგაში ატეხეს საფრანგეთის პრესამ კითხვის გარჩევის გამო: აუცილებელია თუ არა ფრანგ აფიანაგებისათვის 9, 8 ან და 21 პირობის მიღება, მაშინ როდესაც ყოველივე ასეთი დაეა ხელმეტია, ვინაიდან პირველი პირობა, ჩვენ ჯერ წამოყენებული და კომუნისტურ ინტერნაციონალის ერთ დადასტურებული, ადგენდა: „მთელი პროპაგანდა პრესაში და კრებებზე და პარტიის მოქმედება უნდა იქნეს წმინდა კომუნისტური ხასიათის“. ნაშდვილად კი ამ ერთმა პირობამ უნდა გარანტია მოგვცეს ჩვენ სოციალიზმის დიალექტიკის გაიძვერებისაგან. თუ ჩვენ დაგვარწმუნებენ, რომ ეს ერთი პირობა იქნება შეკრულებული, შეიძლება ჩვენ უარი ვთქვათ დანარჩენ ოცზე. კიდევ მეტი: ქვეყნათ რომ ბატონი შემბანხმებელი არ იყვნენ, მაშინ ჩვენ შეგვეძლო გაგვეცხადებია, რომ ყოველ პარტიას, რომელიც თვლის თავის თავს კომუნისტურად და რომლის ბელადები შედიან ინტერნაციონალში, ადგილი აქვს კომუნისტურ ინტერნაციონალში. რატომ ჩვენ ამის არ ელაპარაკობთ? მეორე ინტერნაციონალის დამსხვრევის შემდეგ, უკიდურეს, საშინელ კრიზისის შემდეგ, რომელიც გაბიცადა სოციალიზმმა ომის შეწყობით და სოციალ-დემოკრატიის მეთაურების ღალატს შემდეგ, ჩვენ არ შეგვეძლო კომუნისტურ ინტერნაციონალის პრინციპების დაცვა მიგვენდო არა სანდო ელემენტებისათვის. ჩვენთვის აუცილებელია დოსუნგები, რომლის საშვალებით ჩვენ შეგვიძლია ჩვენი მტრების და მოყვრების გარჩევა. აი რატომ წამოვაყენეთ ჩვენ 21 პირობა იმათთვის, ვისაც სურს შეგვიღეს კომუნისტურ ინტერნაციონალში, და აი რიდ ჩვენ დავიფარეთ ეს ამ პარტიებისაგან, რომლებიც იქ მხოლოდ ცალი ფეხით შედიან.

ამხანაგებო! ვენი თქვენ დამი ბოდებით ჩვენ გვინდა დავაყენოთ კითხვა პრინციპიალურ ნიადაგზე. ამბობენ, რომ არსებობს ისეთი წამალი, რომელიც სწრაფად სპობს ყველა მავნე მწერებსო. ჩვენ იმედი ქვაქვს, რომ კომუნისტურ ინტერნაციონალის მეორე ყრილობას პირობები, ასეთივე სისწრაფით ვაწმენდს ჩვენი პარტიის შენობას შემთანხმებლობის, და რეფორმიზმის ბაციოლებისაგან. რას ნიშნავს მარჯვენა ფრთის ამოძახილი „მოსკოვის ტირანიაზე, მოსკოვის მათრახზე და რუსულ დიქტატურაზე?“ თუ რა ლირებულებისაა მთელი მარჯვენა ფრთის ყვირილი ხალხის თვით მპყრობელობის მტკიცე დაცვაზე და მის სიწმინდეზე, ეს გამოხატულია გერმანიის მემარჯვენე დამოუკიდებლების ჩვენდამი, კომუნისტებისადმი მოპყრობა—დამოკიდებულებაში. სულ ერთია ასეთი პოლიტიკანები იქნება ისინი კრისპინი და დიტმანი, თუ ზრეტმანი, პოლიანი და ფერი. რაც დღეს ბნეს გერმანიაში მემარჯვენე დამოუკიდებლებმა, იმას, იზამენ ხვალ საფრანგეთშიაც.

„თქვენ არ ისეთი, რაც ჩანდიანი მემარჯვენე დამოუკიდებლებმა. მათ მოითხოვეს, რათა ყრილობა მოეწვიათ რაც შეიძლება მოკლე დროში, რომ ამით საშვალება არ მიეცათ მუშებისათვის, რომ მათ შეძლება ჰქონოდათ საჯარბოროტო კითხვებზე მსჯელობისა. როდესაც ყრილობაზ ორი მესამედის ხმის უმრავლესობით მიიღო 21 პირობა, მემარჯვენე ფრთამ, რომელიც იქნა გარეკილი ყრილობიდან და ცენტრალურ კომიტეტიდან, ხელში ჩაიგდო ბერლინის მუშების გაზეთი „ფრეიეიტ“-ი, ისეთივე ციინიზმით, როგორც შეიდევანნა ჩაიგდო 1915 წ. „ფორვერსტ“-ი. ბავშვისათვისაც ნათელია, რომ გერმანიაში უეანამოება პარტიის ავტონომიის ნიადაგზე არ წარმომდგარა. ინტერნაციონალი მიიღტვის მხოლოდ პროლეტარიატის და კომუნიზმის გამარჯვებისაკენ. დანარჩენს ჩვენთვის აქვს ძალიან ცოტა მნიშვნელობა.

მემარცხნე რეფორმისტებს საფრანგეთში შემდეგ ნაირად აქვთ საქმე წარმოდგენილი: თუმცა ისინი განსხვავდებიან კომუნისტურ ინტერნაციონალისაგან რამოდენიმე ორგანიზაციულ საკითხში, მაგრამ მაინც რჩებიან საბჭოთა რუსეთის ერთგულ ამხანაგებად. ამის ლაპარაკობენ მემარჯვენე დამოუკიდებლებიც გერმანიაში. ჩვენ ვაფრთხილებთ ჩვენ ფრანგ ამხანაგებს: სოციალისტი, რომელიც დღეს გამოდის მესამე ინტერნაციონალის წინააღმდეგ, ხვალ

ის გამოვა საბჭოთა რუსეთის წინააღმდეგაც. ეს ჩვენ დაგვიმტკიცა გერმანიის დამოუკიდებლობის ყოფაქცეულმ, ამ დამოუკიდებლებმა. მიიღეს მონაწილეობა ბინძურ ანტიბოლშევიკურ მოქმედებაში და შეეერთდენ რუს მენშევიკებს, ე. ი. კონტრ-რევოლიუციას. მათ უკვე წარმოსთქვეს პროგრამული, ანტი-ბოლშევიკური სიტყვები, ყვითელ სოციალისტის დიტმანის პირით. დღე ეს გამოფრთხილებელი მაგალითი იყოს თქვენი გაკვეთილი. საფრანგეთის მუშებმა ტენდა დაუსვეს კატეგორიული კითხვა ლონგეს ჯგუფს: უნდათ თუ არა მან საფრანგეთისათვის ის, რაც გერმანიისთვის კრისპინს და დიტმანს გერმანიისათვის? ფიქრობენ თუ არა ისინი წინააღმდეგენ პარტიის უმრავლესობის დადგენილებას? უნდათ თუ არა მათ, შექმნან ახალი პარტია მემარჯვენეებისა? ფიქრობენ თუ კითხვებთან ერთად დასვან უმნიშვნელო ორგანიზაციული კითხვები? ცდილობენ თუ არა იმისი წვრილმან ორგანიზაციულ საკითხებით და მოსკოვის დიქტატურაზე ყვირილით დაჩრდილონ საფრანგეთის—მუშების ახრები? ამ კითხვებზე პასუხი უნდა მისცეს დამაკმაყოფილებლად ლონგემ და მისმა თანამოაზრეებმა და ამ პასუხზეა დამოკიდებული, და ავრეთვე დამოკიდებულია იმაზე, ისურვებს თუ არა ეს ჯგუფი საკუთარ პატიოსნათ შიიღოს კომუნისტურ ინტერნაციონალის დებულებები და კეთილსინდისიერათ მას შეასრულებს ყოველივე, რაც მასზე აქნება დამოკიდებული და რაზედაც დამოკიდებულია მესამე ინტერნაციონალის გადაწყვეტილება: შეიძლება თუ არა სრული იმედით ვუყურეთ საფრანგეთის პროლეტარიატს. ორმოცდა ათ წლის თავის დღესასწაული საფრანგეთის კომუნისა ჩვენ ნებას გვაძლევს გამოვთქვათ ჩვენი რწმენა, რომ ამ დროსთვის საფრანგეთის მუშებს ექნებაა მტკიცე კომუნისტური პარტია, და ძველი ჯერის ყველა სოციალისტები, ყველა სოციალ-გამცემლები და სოციალ პაციფისტები გადაგვარდებიან მეორე ინტერნაციონალის ბანაკში, იმათი ბედი მხოლოთ ეს არის.

ბ. ზინოვიევი.

ზიულეტენი პრესიდან

რ. ს. ფ. ს. რ. წარმომადგენლობისა საქართველოში.

(რადიოთი მოსკოვიდან, ნაუენიდან, ლონდონიდან და სხვ. და პირდაპირი მავთულით კავკავიდან და ბაქოდან).

საგჭოთა რუსეთში

საგარეო ხელშეკრულება რუსეთსა და ამერიკის შორის.

ნაუენი, 11 ნოემბ. ლუიზა ბრაინი მოსკოვიდან შემდეგს იტყობინება: „ამერიკის სინდიკატის წარმომადგენელი ვანდერლიპი დღეს ლამით საგანგებო ინტერვიუთ მოსკოვიდან რიგელში გაემგზავრა. ვანდერლიპი მოლაპარაკებას აწარმოებდა დადებულ საგარეო ხელშეკრულების გამო, რომელიც თავისი არსებითი დირსშესანიშნავი მოვლენაა კომერციული დამოკიდებულების ისტორიაში. ბრაიანი ელაპარაკა ვანდერლიპს საგანგებო საქმეთა კომისარიატში სწორეთ იმ დროს, როდესაც ვანდერლიპმა ხელი მოაწერა ხელშეკრულებას. კამჩატკის შესახებ. ეს პირველი ფრანგ ... ...

ეროვნული ბიბლიოთეკა

„თანამედროვე სოციალისტური ინტერნაციონალი სავსებით ურიგდება მშობელ ქვეყნის სასიკეთო თავგამოდებულ და მხნე მოღვაწეობას. მაგრამ ის სოციალისტურ ინტერნაციონალიზმს დალატობს. ვინც იმ შემთხვევაშიაც კი თავის საშობლოს ემხრობა, როცა მისი ინტერესები რევოლიუციონურ კაცობრიობის, ე. ი. თანამეროვე საერთაშორისო პროლეტარიატის ინტერესებს, ანუ სხვა ნაირად რომ ვსთქვათ, პროგრესის ინტერესებს ეწინააღმდეგება. ამ მოძრაობის ინტერესები ის უმაღლესი პრინციპია, რომელსაც თანამედროვე სოციალისტი ყველაზე მაღლა უნდა აყენებდეს, რომლითაც უნდა ხელმძღვანელობდეს, როდესაც საჭიროდ სთვლის საერთაშორისო დამოკიდებულებაში ჩაერიოს ან მის შესახებ მსჯელობა იქონიოს,—რასაც უნდა შეეხებოდეს ის, — ომისა-და ზავის კითხვას თუ კომერციულ პოლიტიკას საზღვარ-გარეთ და „კოლონიალიზმს“ კერძოთ. ასეთ სოციალისტისათვის, რევოლიუციის წარმატება უზენაესი კანონია“.

გ. პლეხანოვი.

პატრიოტიზმი და სოციალიზმი (გვ. 12—13).

მუსტაფა ქემალი დათანხმდება შეკრას ზავი პორტასთან, თუ ის დარწმუნებული იქნება, რომ ძალა-უფლება იქნება მიმდევრების ხელში“.

და მართლაც მე გავიგე, განაგრძობს კორესპონდენტი, რომ არსებობს ორი შეხედულება ანატოლიის საკითხზე. ერთი ამტკიცებს, რომ ქემალი არ დატოვებს თავის პოზიციას, ის იქნება შეუუყველი გაზაფხულამდის მაინც. მეორეკი ფიქრობს, რომ ის დასთანხმდება აწარმოოს მოლაპარაკება კონსტანტინოპოლთან, თუ ახალი კაბინეთი იქნება მის მიერ ნდობით აღჭურვილი. გამიგონია მე აგრეთვე შემდეგი შენიშვნა: „ძალას ძალითვე უნდა ეუპასუხოთო“. ყუმბარები, რომლებიც დაეცენიან ანგორას, ყველაფერს მოაწესრიგებს; ეს ერთად ერთი დადგენილებაა კონფერენციის, რომელიც პატივსაცემია“.

როგორც ხედავთ ანატოლიის საკითხის გადაჭრა ორც ისე ადვილია. ყველაფერი იმაზეა დამოკიდებული, მიიღებს თუ ორა ქემალ სევრის ხელშეკრულებას.

ქემალისტების კრება.

კონსტანტინოპოლი, 25 ოქტ. გაზეთი „ილარი“ იტყობინება:

„სარწმუნო წყაროებიდან მოსულ ცნობებით, ანგორის მთავრობამ, მალასკის მაზრის ცენტრში, შეგდაში მოიწვია პარლამენტის მსგავსი კრება, რომელზედაც დაესწრენ მთელი მხრის წარმომადგენლები. კრება სრულუფლებიანადაა აღიარებული საკანონმდებლო და ეკონომიურ ზომების მისაღებად.

მოზაკვავი ევროპა.

მოსკოვი, 30 ოქტომბერი. „დეილი ქრონიკელ“-ის კორესპონდენტმა ფილიფ გიბბსმა, რომელმაც თითქმის მთელი ევროპა მოიარა, ეროს თავის ბრაცელ წერილში დაწვრილებით შეეხო ევროპის მდგომარეობას და შემდეგი დაასკვნა:

დამშეული ავსტრიის მდგომარეობა ისე უნუგეშოა და უმწეო, რომ მას არსებობა მხოლოდ სხვა სახელმწიფოების მოწყალეებით შეუძლია.

გერმანიის მდგომარეობა უფრო უარესობასთან. მას აქვს თავისი ქვეყანაში კიდევ რესურსები, რის შემწეობით მას შეუძლია კიდევ ფეხზე დადგეს. მაგრამ საშიშროებათ ცდება ის, ვინც ფიქრობს ოომ გერმანიის ფაბრიკები ძველებურად ამუშავდებიან.

პოლონეთი ომის გამო სრულიად განადგურებულია. იგი მოცულია სხვა და სხვა სნეულებებით, სიმშილით, სიცივით და სხვა.

რაც შეეხება საფრანგეთს, იგი დროებით იყო გამარჯვებით მოვიალი და თითქმის „ოცამლულიც“. მაგრამ აგერ ახლა ერთმა ფრანგმა მიომბო შემდეგი:

„დახოცილი მილიონები ველარ დგებიან. ჩვენი ვალების გადახდა ორავის შეუძლია. ჩვენი მრეწველობა ნახშირის უქონლობის გამო ეცემა, ნადგურდება. ინგლისი ნახშირს ძალიან დიდ ფასებში გვაძლევს. გერმანია არ აპირებს თავისი დანაპირების ასრულებას: უარს აცხადებს ნახშირის მოწოდებაზე. ჩვენ ქვეყნის მცხოვრებთა რიცხვი მცირდება. შარშან გარდაცვალებულთა რიცხვი 220 ათასით აღემატებოდა დაბადებულთა რიცხვს. ძველი მოლი საფრანგეთი გადაშენების ზღვას ეგრა“.

იტალია კიდევ უფრო ცუდ მდგომარეობაშია. მისი ფულის ღირებულება დაცემულია. უმუშევრობა—ეს ქვეყნის შიგთქმული ოფლენა, დღითი დღე იზრდება. მას ემატება დაუბოლოებელი გაფიცვები, ღალატ წელფასის გასადიდებლათ.

ყოველივან ინგლისის სიმდიდრეზე არის ლაპარაკი და შურს აქვთ მისი, მაგრამ ავტორი ამბობს, რომ ამ შეცდომის დარღვევა ადვილათ შეიძლებოა. ამისთვის საჭიროა არ არის გამოვაკვეთ ის ბრეულობები და უთანხმოებანი, რომელიც ღრღნის ინგლისს; საკმაოთვალი გადავავლოთ ახლოლოთ ინგლისის გაზეთებს ან გამოველაპარაკოთ რომელ იმე უმუშევარს, ყოფილ ჯარისკაცს.

„მართალია, — ამბობს გიბბსი — რომ ჩვენ მივიღეთ რა ზოგიერთი მანდატი, ჩვენი სახელმწიფოს საზღვრები გავაფართოვეთ, მაგრამ ამავე დროს ჩვენ ისეთი უსიამოვნებანი მოვიპოვეთ, როგორიცაა, მაგალითად, ამერამათ მესოპოტამიაში წარმოებული ომები. ჩვენ ისე მდიდარი არ ვართ, როგორც ომამდის ვიყავით, მაგრამ არ არი ქვეყანაზე ისეთი ფრანგი, რომ წინააღმდეგში არ იყოს დარწმუნებული. ჩვენ გვაქვს აუარებელი კოლონიები, მაგრამ ჩვენ ვერ დავიცავთ კოლონიებს სისხლით და ტყვიით. მისი დაცვა შეგვიძლია მხოლოდ ძველი პროსტიქით და ჩვეულებრივი მოქნილი პოლიტიკით“.

პროტესტი იაპონელთა მზადების წინააღმდეგ.

ირკუტსკი, 25 ოქტ. შანდუნში იაპონელები თავის ჯარებს აძლიერებენ. ჩინეთის მთავრობამ იაპონელების მიერ ჯარების გადმოსხმის წინააღმდეგ პროტესტში აღნიშნულია, რომ იაპონელ ჯარების ჩინეთის ტერიტორიაზე გაჩერება საბაბათ დაედება უწესოებებსო. ჩინეთის მთავრობა მოითხოვს, რომ იაპონელი ჯარები გაყვანილ იქნეს. მას აქვს იმედი რომ საკუთარი ძალებით დაიცავს წესიერებას.

სიმშილობა ჩინეთში.

ირკუტსკი, 25 ოქტომბერი. სიმშილობა, რომელიც პირველად აღმოსავლეთ ჩინეთში გავრცელდა, ახლა შანდუნსაც მოედვა, სადაც ხალხი ხის ფოთლებით ეკვებება.

მუსულმანთათვის კრებების აკრძალვა საბერძნეთში.

სტამბოლი, 25 ოქტ. საბერძნეთის მთავრობამ აკრძალა კრება მუსულმანთათვის სალონიკში, რადგან კრება „ანტისლამისტური ხასიათის არისო. მუსულმანები დაიშალენ და გაიძახოდენ: „გაუმარჯოს თავისუფლებას“. ისინი ახლა ებრძვიან მთავრობას ბეჭედითი სიტყვის საშუალებით.

საპროტესტო მანიფესტაცია.

ათინა, 22 ოქტ. ტელეგრაფის საშუალებით სოფიიდან ცნობა მოვიდა, რომ იქ მომხდარა საპროტესტო მანიფესტაციაა. მიღებულია რეზოლიუცია, რომლითაც პროტესტს უცხადებენ სერბიას, საბერძნეთს და რუმინიას, რადგან მათ მოითხოვეს ომის დაწყების საქმეში დამბადავე პირების გაცემა.

საოკუპაციო ჯარები.

მოსკოვი, 8 ნოემბ. გერმანიის რეიხსტაგში ირჩეოდა კითხვა საოკუპაციო ჯარებისათვის ხარჯების გადიდების შესახებ. ფინანსთა მინისტრის გაწცხადებით მხოლოდ ერთი ამერიკა მოითხოვს თავის გარნიზონის შესანახად, რომელიც შეადგენა 177 ათას კაცისაგან ერთ მილიონ 320 ათას დოლარს ყოველდღიურათ, რაც შეადგენს წელიწადში 230 მილიარდ დოლარს.

ინსპირის ზარი...

ინსკრის ზარი! სამლოცველოზე
გადახსნილ კლიტე, სცეო კარებიბ
უკვე გაისმა პირველი სიტყვა,
სამშობლოს ხმა ნეტარებს!

ოფლისნაღვლარს ითხოვს შრომის დღე,
უნდა გავიხსნათ საკინძები
და გულმოდგინეთ გავაგითელოთ
ჩვენი რიგები, ჩვენი წრეები.

რომ წინ დავიძრათ, საით-აც ვგეხმრობს
შრომის სამეფელი, ბედნიერების ჩანგი,
და იქ გუნდ-გუნდათ დავაგუნგუნოთ
ახალი ყოფნის ახალი ჰანგი!

დე! ჩვენს საღვთო ლოცვას ნუ შესცდ
ხზენ
მღვდელ-მედავითნე, ხოჯა მოლები,
ხელდაკოჭილებს აბა რათ გვინდა
ხელთათმნიანი წინამძღოლები?!

გარეთ ელვარე, შეგნეთ გულშავი,
საკურთხის მბრიდე, ოქროს მონები,
აბა მითხარით, რა საჭიროა,
სადაც სდგას მხოლოთ შრომის კონები?!

სულის სიწმინდის იდუმალება
დიადი შრომის საწმინდეშია,
და ვინც ამ აზრით არ აგზნებულა,
ის, თუნდ ბრწყინავდეს, მაინც ლეშია!..

მაშ, ინსკრის ზარზე გამოდით ვარეთ,
საკინძები გადაიხსენით,
და წინ დავიძრათ მწყობრი ნაბიჯით
შრომის სუფევის ახალი რწმენით!..

ნ. ზომლეთელი.

მთავრობამ აკრძალა კრება მუსულმანთა თვის სალონიკში, რადგან „ანტისლამისტური ხასიათის არისო. მუსულმანები დაიშალენ და გაიძახოდენ: „გაუმარჯოს თავისუფლებას“. ისინი ახლა ებრძვიან მთავრობას ბეჭედითი სიტყვის საშუალებით.

ღღიური.

ᲥᲘᲠᲘᲛᲘᲡ ᲤᲠᲝᲜᲢᲖᲔ ᲬᲘᲗᲚᲔᲑᲛᲐ ᲒᲐᲐᲠᲚᲕᲘᲔᲡ ᲘᲣᲨᲣᲜᲘᲡ ᲡᲘᲛᲐᲒᲠᲔᲑᲘᲡ ᲮᲐᲖᲘ. ᲢᲥᲕᲔᲗ ᲬᲐᲘᲣᲕᲐᲜᲔᲡ ᲝᲠᲘ ᲪᲮᲔᲜᲝᲡᲐᲜᲘ ᲞᲝᲚᲙᲘ.

ᲡᲐᲛᲮᲠᲔᲗ-ᲓᲐᲡᲐᲕᲚᲔᲗᲘᲡ ᲤᲠᲝᲜᲢᲖᲔ ᲬᲘᲗᲚᲔᲑᲡ ᲩᲐᲑᲐᲠᲓᲐ ᲢᲥᲕᲔᲗ ᲒᲣᲚᲐᲯ-ᲒᲐᲚᲐᲮᲠᲝᲕᲘᲩᲘᲡ ᲣᲚᲐᲜᲗᲐ ᲞᲝᲚᲙᲘ ᲡᲠᲣᲚᲘ ᲨᲔᲛᲐᲓᲒᲔᲜᲚᲝᲑᲘᲗ.

ᲡᲐᲛᲮᲠᲔᲗᲘᲡ ᲤᲠᲝᲜᲢᲘᲡ ᲠᲔᲕᲝᲚᲣᲪᲘᲝᲜᲔᲠᲗᲐ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲐ ᲠᲐᲓᲘᲝᲢᲘ ᲕᲠᲐᲜᲒᲔᲚᲡ ᲓᲐ ᲛᲘᲡ ᲨᲔᲘᲐᲠᲐᲚᲔᲑᲣᲚ ᲫᲐᲚᲔᲑᲡ ᲬᲘᲜᲐᲓᲐᲓᲔᲒᲘᲗ 24 ᲡᲐᲐᲗᲘᲗ ᲘᲐᲠᲐᲚᲘ ᲓᲐᲣᲧᲐᲠᲜᲔ ᲓᲐ ᲬᲘᲗᲚᲔᲑᲡ ᲩᲐᲑᲐᲠᲓᲔᲜ.

ᲒᲔᲠᲛᲐᲜᲘᲐᲨᲘ ᲒᲐᲤᲘᲪᲒᲔᲑᲘ ᲫᲚᲘᲔᲠᲓᲔᲑᲐ. ᲫᲣᲩᲔᲑᲡ ᲘᲪᲐᲕᲔᲜ ᲙᲝᲚᲘᲪᲘᲘᲡ ᲒᲐᲫᲚᲘᲔᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲠᲐᲖᲛᲔᲑᲘ.

რევოლიუციის ფრონტებზე

სამხედრო ოპერატიული რადიო ცნობა რესპუბლიკის საველე შტაბის „რევოლუციონერ-ვეტისა“ 11 ნოემბრიდან

სამხრ.-დასავლეთის ფრონტი

მოსკოვი, 12 ნოემ. (რადიო). მოზირის რაიონში ჩვენმა ნაწილებმა ბულაკ-ბალახოვიჩის ნაწილებს შემოტევის გამო დაიხიეს მოზიერ-კოროსტენის რკინის გზის გასწვრივ. მოზირის დასავლეთით 45 ვერსზე ჩვენ წამოვიყენეთ ტყვეთ ბულაკ-ბალახოვიჩის ერთი პოლკ, რომლის ჯარის-კაცებმა წინასწარ ამოხოცეს თავის აფიცრები.

ნოვო-უშიცკის მიმართულებით წითელ ჯარები მოზოლით გავიდენ ოდიბოჟიაზე, დაატყვევეს იქ ასზე მეტი ტყვე პეტლიურას ჯარიდან, ჩაიგდეს ხელში 6 ზარბაზანი, 12 ტყვიასტრქვეველი და სხვა დავლა.

ᲥᲘᲠᲘᲛᲘᲡ ᲤᲠᲝᲜᲢᲖᲔ.

პერეკოპის რაიონში, ჩვენმა სახელოვანმა წითელმა არმიამ გაიარღვია გამაგრებული ფრონტის ხაზი იუშინსკთან, სადაც დაატყვევა ორი ცხენოსანი პოლკი, რიცხვით 500 კაცი.

რესპუბლიკის საველე შტაბის რევოლუციონერ-ვეტის ვოენკომის მაგივრ: კლიმი.

რადიო-ტელეგრამა გენერალ ვრანგელს.

ნიკოლაევი, 11 ნოემბერი, (რადიო). ყველა ყირიმის რადიო-სადგურებს. ვინაიდან თქვენი ჯარების შემდეგი წინააღმდეგობა უშედეგოა და ახლოლ ზედმეტი სისხლის ღვრას გამოიწვევს, წინადადებას გაძლევთ თქვენ შეწყვიტოთ ბრძოლა და დაყაროთ იარაღი ყველა თქვენი ჯარებისა და ფლოტისა, იმ შემთხვევაში, თუ თქვენ მიიღებთ სამხრეთის ფრონტის რევოლიუციონურ საბჭოს წინადადებას, რომელიც არის აღმოფხვილი ცენტრალურ საბჭოთა მთავრობის ნდობით, გარანტიას გაძლევთ თქვენ იარაღის დამყრელებს სრულ მიტოვებას ყოველივე დანაშაულისას, რომელიც თქვენ ჩაიდენეთ სამოქალაქო ომის დროს. ყველას, ვისაც არ სურს იმუშაოს საბჭოთა რუსეთში, ექნება სრული უფლება. გავიდეს საზღვარ-გარეთ, თუ ისინი მოგვცემენ პატიოსან სიტყვას, რომ არ მიიღებენ შემდეგში მონაწილეობას საბჭოთა რუსეთის წინააღმდეგ ბრძოლაში. ასასუს ველით რადიოთი 24 საათის განმავლობაში — 12 ნოემბერს 18 საათზე. ამ ბრძანებას ველოდ ოდესაც ... ...

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გზის მუშა მოსამსახურე და სთხოვს მას სადილს.

ალფეზამ კარგად იცის, რომ სადილის მიცემაზე უარის თქმა არ შეუძლია და ამით ისეთ უვარგისს საქმელს ამზადებს, რომ თვით რკინის გზელნი ძალაუნებურად უარს აცხადებენ საქმლის ჭამაზე იქ და კერძო დუქნებისაკენ მიეშურებიან ხოლმე კუჭის დასაკმაყოფილებლად, რაიც ნივთიერად ძლიერ ასუსტებს ყველა რკინის გზელს.

არა ერთხელ განუცხადებიათ რკინის გზელებს ამ სადილის უვარგისობის შესახებ, ვისთანაც ჯერ არს, მაგრამ მაინც არავითარი უმჯობესობა არ შესულა ალფეზას სამზარეულოში.

ვაი იმ რკინის გზელ მუშა-მოსამსახურეს, გაუკეთებს მას უვარგის სადილის შესახებ. ის მაღალი ხმით ყვირილს დაიწყებს:

— ვისაც არ ძოგწონთ ჩემი სადილი, ნუ მიიღთმევთო.

და თუ სიტყვას შეუბრუნებს ვინმე — გაისტუმრებს შემდეგ სიტყვებით:

— წადით და სადაც გინდათ იქ მიჩოვლეთო.

მოთმინებიდან გამოსული რკინის-გზელები შეიკრიბნენ ერთხელ და მოიწვიეს ბუფეტში მეორე უბნის ექიმი და სთხოვეს მას, გაესინჯა ის ხორცი, რომლითაც მ-ნი ალფეზა ამზადებდა სადილს. ექიმი შეეგება სამზარეულოში, სადაც მან იხილა საზიზღარი ხორცი, მაგრამ განუცხადა იქ მყოფებს:

— მართალია ეს ხორცი ძლიერ მკვლელ მაგრამ სუნი არ უდისო და მე ნება არ მაქვს უარგისად ვცნოთ.

— ამ ბორშჩის ჭამა შეიძლება? ჰკითხა ექიმს ერთ-ერთმა კონდუქტორთაგანმა.

— არ შეიძლება, მაგრამ... რა ვქნაო.

სთქვა ეს და გაეშურა ქსენონისაკენ, სადაც ავათმყოფები ელოდნენ მას.

ამის შესახებ განუცხადეს საყურადღებოთ ს. გურჯანის მეთაურებს, მაგრამ, როგორც სჩანს, არავითარ ყურადღებას არ აქცევენ მათი კანონიერ მოთხოვნილებებს.

ალფეზა კი გამარჯვებული გამოდის ზოგიერთების შემწეობით, რომლებიც გაუკეთებს მას ყვარგის სადილის შესახებ. ის ბალალი ხმით ყვირილს დაიწყებს:

— ვისაც არ ძოგწონთ ჩემი სადილი, ნუ მიიღთმევთო.

და თუ სიტყვას შეუბრუნებს ვინმე — გაისტუმრებს შემდეგ სიტყვებით:

— წადით და სადაც გინდათ იქ მიჩოვლეთო.

მოთმინებიდან გამოსული რკინის-გზელები შეიკრიბნენ ერთხელ და მოიწვიეს ბუფეტში მეორე უბნის ექიმი და სთხოვეს მას, გაესინჯა ის ხორცი, რომლითაც მ-ნი ალფეზა ამზადებდა სადილს. ექიმი შეეგება სამზარეულოში, სადაც მან იხილა საზიზღარი ხორცი, მაგრამ განუცხადა იქ მყოფებს:

— მართალია ეს ხორცი ძლიერ მკვლელ მაგრამ სუნი არ უდისო და მე ნება არ მაქვს უარგისად ვცნოთ.

— ამ ბორშჩის ჭამა შეიძლება? ჰკითხა ექიმს ერთ-ერთმა კონდუქტორთაგანმა.

— არ შეიძლება, მაგრამ... რა ვქნაო.

სთქვა ეს და გაეშურა ქსენონისაკენ, სადაც ავათმყოფები ელოდნენ მას.

ამის შესახებ განუცხადეს საყურადღებოთ ს. გურჯანის მეთაურებს, მაგრამ, როგორც სჩანს, არავითარ ყურადღებას არ აქცევენ მათი კანონიერ მოთხოვნილებებს.

ალფეზა კი გამარჯვებული გამოდის ზოგიერთების შემწეობით, რომლებიც ... ...